

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 276/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. decembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., bytom Ž., t. č. vo väzbe, Ž., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry v Martine vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 2146/05, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2005 doručená sťažnosť J. M., bytom Ž., t. č. vo väzbe, Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry v M. (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 2146/05.

Sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv okresnou prokuratúrou, prikázal okresnej prokuratúre vo veci sp. zn. 1 Pn 2146/05 „*konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšia prejednaná a rozhodnutá*“, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie „*vo výške 200 000 Sk*“ a náhradu trov konania. Súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 3. januára 2005 okresnej prokuratúre trestné oznámenie „*vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu krivého obvinenia*“. Upovedomením okresnej prokuratúry z 10. marca 2005 bol sťažovateľ vyzvaný na doplnenie trestného oznámenia. (Doplnenie vykonal 17. marca 2005.) Okresná prokuratúra uznesením z 18. apríla 2005 sťažovateľovo trestné oznámenie podľa § 159 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku („*nakoľko sa tento skutok v skutočnosti nestal*“) odmietla. Z podnetu sťažovateľovej sťažnosti Krajská prokuratúra v Ž. (ďalej len „krajská prokuratúra“) uznesením zo 17. júna 2005 zrušila rozhodnutie okresnej prokuratúry a prikázala jej vo veci konať a znova rozhodnúť.

Sťažovateľ 6. júla 2005 namietal na krajskej prokuratúre priet'ahy v konaní v postupe okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra listom z 11. júla 2005 sťažovateľovi oznámila, že jeho podnet „*uznala za dôvodný*“. Oznámila mu tiež, že na „*zistený nedostatok bola Okresná prokuratúra v M. upozornená krajskou prokuratúrou už dňa 17. júna 2005 v súvislosti s preskúmaním spisového materiálu pri rozhodovaní o Vašej sťažnosti proti uzneseniu zo dňa 18. 4. 2005*“. (Rozhodnutie „*bolo vydané na základe nedostatočných podkladov*“.)

Krajská prokuratúra listom z 18. júla 2005 potvrdila prijatie sťažovateľovho podnetu z 12. júla 2005, ktorým namietal nečinnosť okresnej prokuratúry s tým, že o vybavení jeho podnetu ho vyrozumie „*najneskôr v lehote do 2 mesiacov*“.

Okresná prokuratúra listom z 21. júla 2005 sťažovateľovi oznámila, že predmetnú vec spolu s jeho podaniami zaslala na krajskú prokuratúru s tým, že o výsledku preskúmania bude upovedomený. Keďže okresná prokuratúra vo veci „*opätovne nekonala*“, sťažovateľ podal 4. augusta 2005 sťažnosť adresovanú Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) doplnenú podaním z 26. augusta 2005 na prietahy v postupe okresnej prokuratúry v predmetnej veci. Generálna prokuratúra listom z 19. septembra 2005 sťažovateľovi oznámila, že „*preskúmala zákonnosť postupu a rozhodnutia Krajskej prokuratúry v Ž. vo veci 1 Kn 2081/05, osobitne jej vybavenie zo dňa 1. augusta 2005, ktorým vybavila Váš pôvodný podnet, ako aj konanie, ktoré tomuto vybaveniu predchádzalo. Dospel som k záveru, že Váš podnet je čiastočne dôvodný.*

Nad rámec dôvodov, uvádzaných v citovanom vybavení považujem za potrebné ešte uviesť:

Rovnako ako Krajská prokuratúra v Ž. stotožňujem sa s tou časťou podnetu, v ktorej namietate časové prietahy v predmetnom konaní. Odmietame však Vaše tvrdenie, že ide o prietahy spôsobené zámerným konaním Okresnej prokuratúry v M. s cieľom poškodiť Vám ako účastníkovi konania. Na úrovni krajskej prokuratúry boli prijaté zásadné opatrenia, smerujúce k urýchlenému prevereniu Vášho trestného oznámenia z 3. 1. 2005, s týmito opatreniami sa stotožňujem a nepovažujem za nevyhnutné ich akýmkoľvek spôsobom dopĺňať. Uložil som podriadeným prokuratúram, aby Vás o výsledku uvedeného konania bezodkladne informovali.

Týmto považujem Váš podnet zo 4. augusta, doplnený podaním z 26. augusta 2005 za vybavený“.

Aj napriek uvedenému sťažovateľ konštatuje, že „... stav veci vybavenia jeho trestného oznámenia ostal NEZMENENÝ, t. j. trestné oznámenie zo dňa 3. januára 2005 ostalo nevybavené“. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ podal ústavnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní vo veci vedenej na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 1 Pn 2146/05.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05).

Podľa právneho názoru ústavného súdu uplatňovaného v jeho doterajšej rozhodovacej činnosti (napr. II. ÚS 41/98) základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy sa v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni až po začatí trestného stíhania (§ 160 a nasl. Trestného poriadku). Ak sa trestné stíhanie nezačne, nemôže dôjsť k porušeniu ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. [Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Uvedené sa analogicky vzťahuje aj na právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované čl. 38 ods. 2 listiny.]

Podľa právneho názoru ústavného súdu (vysloveného napr. vo veciach II. ÚS 36/94, I. ÚS 49/98) zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní možno napadnúť opravnými prostriedkami podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku. Ústavný súd nie je oprávnený rozhodovať o zákonnosti postupu a rozhodnutí týchto orgánov a ani ich rozhodnutia zrušovať.

Ochranu konkrétneho práva alebo slobody, ktorých porušenie je namietané, môže ústavný súd poskytnúť len vtedy, ak sa ich ochrany fyzická alebo právnická osoba už nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (napr. pred orgánmi prokuratúry v ich hierarchickom zaradení).

V predmetnej veci (ako vyplýva zo skutočností uvedených v I. časti odôvodnenia) okresná prokuratúra preverovanie trestného oznámenia sťažovateľa doteraz vykonávala podľa ustanovení druhej časti deviatej hlavy Trestného poriadku, t. j. ustanovení upravujúcich postup orgánov činných v trestnom konaní pred začatím trestného stíhania (konkrétne ustanovení § 158 až 159 Trestného poriadku).

Zákonnosť postupu okresnej prokuratúry v danej etape trestného konania je potrebné posudzovať a nápravu dosiahnuť prostriedkami upravenými ustanoveniami Trestného

poriadku, prípadne ustanoveniami zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nepovažoval ústavný súd za dôvodné zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2005